Zapsalis

Zapsalis („důkladný pár nůžek“, podle jemného vroubkování) je jedním z nepříliš známých zástupců „srpodrápých“ dinosaurů z čeledi Dromaeosauridae. Žil v období pozdní křídové periody (stupeň kampán, před 75 miliony let) na území státu Montana (USA) a možná také kanadské provincie Alberty. Fosilie v podobě izolovaných zubů byly objeveny v sedimentech souvrství Judith River a zřejmě i Dinosaur Park.

Objev a vědecký popis

První fosilie tohoto dromeosaurida popsal již roku 1876 paleontolog Edward Drinker Cope podle nálezu z Montany.[1] Druhové jméno znamená "abradovaný", "zvětralý". V roce 1964 synonymizoval Richard Estes tento taxon s rodem *Paronychodon*[2], v roce 2002 však Julia Sankey s kolegy znovu stanovila systematickou samostatnost této fosilie (označila ji jako "?Dromaeosaurus Morphotype A").[3] V roce 2013 pak stanovila validitu (platnost) druhu *Z. abradens* studie Dereka Larsona a Philipa Currieho. Zároveň se ukázalo, že morfologicky velmi podobné zuby jsou objevovány i v sedimentech souvrství Milk River.[4] Příbuzným taxonem může být také rod *Euronychodon*.[5]

V roce 2019 byla publikována odborná práce, hodnotící objevy všech izolovaných zubů v souvrství Judith River. Autoři konstatují, že materiál popsaný jako "Zapsalis" může být ve skutečnosti zub, patřící zástupci rodu *Saurornitholestes*.[6]

Reference

1. Cope, E. D. (1876). "On some extinct reptiles and Batrachia from the Judith River and Fox Hills Beds of Montana". *Proceedings of the Academy of Natural Sciences, Philadelphia.* **28**: 340–359.
2. Estes, R. (1964). *Fossil vertebrates from the Late Cretaceous Lance Formation, eastern Wyoming.* University of California Publications in Geological Sciences **49**. pp. 180.

Zapsalis

Stratigrafický výskyt: Svrchní křída, asi před 75 miliony let

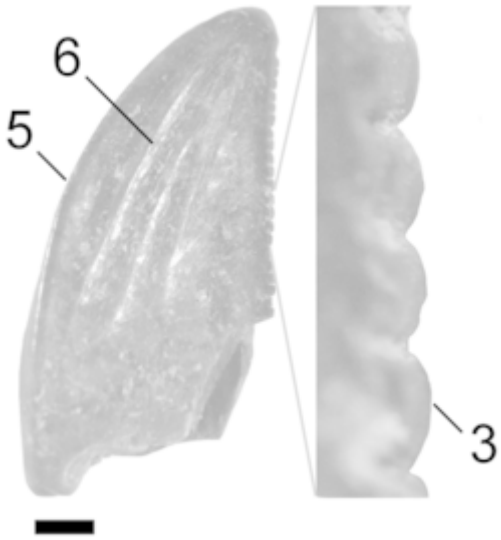

Pohled na fosilní zub rodu *Zapsalis* s detailem vroubkování.

Vědecká klasifikace

Říše	živočichové (Animalia)
Kmen	strunatci (Chordata)
Třída	plazi (Sauropsida)
Nadřád	dinosauři (Dinosauria)
Řád	plazopánví (Saurischia)
Podřád	Theropoda
Infrařád	Coelurosauria
Čeleď	Dromaeosauridae
Podčeleď	Dromaeosaurinae
Rod	***Zapsalis***

Binomické jméno

Zapsalis abradens

Cope, 1876

Některá data mohou pocházet z datové položky.

3. Sankey, J. T.; Brinkman, D. B.; Guenther, M.; Currie, P. J. (2002). "Small theropod and bird teeth from the Late Cretaceous (Upper Campanian) Judith River Group, Alberta". *Journal of Paleontology.* **76**: 751–763. doi:10.1666/0022-3360(2002)076<0751:stabtf>2.0.co;2
4. Larson, D. W.; Currie, P. J. (2013). Evans, Alistair Robert, ed. "Multivariate Analyses of Small Theropod Dinosaur Teeth and Implications for Paleoecological Turnover through Time" (https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC3553132/). *PLoS ONE.* **8**: e54329. doi:10.1371/journal.pone.0054329
5. http://fossilworks.org/bridge.pl?a=taxonInfo&taxon_no=65028
6. Currie, Philip J.; Evans, David C. (2019). "Cranial Anatomy of New Specimens of *Saurornitholestes langstoni* (Dinosauria, Theropoda, Dromaeosauridae) from the Dinosaur Park Formation (Campanian) of Alberta". *The Anatomical Record.* doi: 10.1002/ar.24241 (https://anatomypubs.onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1002/ar.24241)

Externí odkazy

- Informace o taxonu *Zapsalis abradens* na webu *Fossilworks.org* (http://fossilworks.org/bridge.pl?a=taxonInfo&taxon_no=65357) (anglicky)
- O druhu *Z. abradens* na webu *Dinogoss* (http://dinogoss.blogspot.cz/2012/12/field-guide-rejects-zapsalis.html) (anglicky)
- O druhu *Z. abradens* na webu *Theropod Database* (http://theropoddatabase.com/Dromaeosaurs.htm#Zapsalisabradens) (anglicky)

Citováno z „https://cs.wikipedia.org/w/index.php?title=Zapsalis&oldid=18499441“

Stránka byla naposledy editována 11. 5. 2020 v 09:03.

Text je dostupný pod licencí Creative Commons Uveďte autora – Zachovejte licenci, případně za dalších podmínek. Podrobnosti naleznete na stránce Podmínky užití.